

СТАНОВИЩЕ

от Владимир Александров ИГНАТОВ, *доцент*, УАСГ

за дисертационен труд *„Конструктивни и формални проблеми на фигуративната скулптура“* с автор: *Борислав Димитров Алексиев* за присъждане на образователна и научна степен *„доктор“* в професионално направление: **82 Изобразителни изкуства, научна специалност: Изкуствознание и изобразителни изкуства**; Научен ръководител: *доц. д-р Стефан Димитров Хаджиев* от Национална художествена академия.

Заповед на Ректора на НХА №0259 - О от 15.12.2017 г..

Представеният от *докторанта* к дисертационен труд и останалите изисквани материали са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на НХА.

Борислав Алексиев е роден на 02.02.1984 г., а Националната художествена академия със специалност Скулптура, степен „магистър“ е завършил през 2009 г. Придобил е необходимите широки професионално-творчески познания, както и способности за работа с различни, присъщи на специалността материали.

Борислав Алексиев е участвал в проекта „Скулптура на открито“ на НХА през 2009 г., в скулптурен пленер в Козлодуй през 2010 г., в Национална изложба „Скулптура“ през 2013 г., както и в още девет различни други изложби.

Темата на труда е убедително обоснована и защитена със самата работа.

Поставените задачи са изпълнени на високо научно ниво.

Борислав Алексиев се е запознал със състоянието на проблема достатъчно пълно, обработел е значителен обем литература и представителни автори. Към изследвания материал се е отнесъл критично и творчески. Той лично е участвал в работата по доста творби на Крум Дамянов, когото конкретно проучвал за нуждите на труда си. Това особено много му е помогнало да анализира и оценява неговото творчество.

Методиката, която дисертанта е избрал позволява изпълнението на поставените задачи и постигането на целта на дисертацията.

Изборът на интердисциплинарен подход, както и на най-новия „хибриден метод“ са възможно най-подходящ начин за разработването на такава специфична тема като неговата.

В началото като естествен въпрос е разисквано понятието „форма“.

Разгледано е от няколко гледни точки – концептуална (изкуствоведска), математическа, философска. И това е направено обстоятелствено и задълбочено, от което следват убедителни изводи. Подчертано е определящото значение на връзката съдържание-форма.

Висока оценка заслужава подчертаването на такава позиция в художественото творчество, защото често се среща в изказванията на всякакви автори, но много рядко зад това се вижда истинско разбиране.

Авторът цитира проф. Кръстьо Горанов с неговото становище, за „известно абстрахиране от действителната диалектика на художествената форма и художественото съдържание“ с цел специфичното съсредоточаване и изучаване на зададения кръг от проблеми на формата...

В дисертацията са разгледани различни позиции на много автори, но значението на Алексиев е в това, че той изяснява и защитава своя собствена позиция. Като пример може да се посочи възможността за връзка между „изображение“ и „образ“.

Концептуалната гледна точка е повече към съдържанието, което формата обективира. Алексиев разглежда този въпрос обстоятелствено, представително като различни виждания на различни автори. Правилен е изводът, че тези изследвания не са „достатъчно конкретни“. Поставен е акцент върху математизирания етап в създаването на формата, като така става и насочването повече към същинската природа на скулптурната форма.

Разгледаните базисни понятия симетрия, ритъм и фигура (човешка, но „в нейния топологичен смисъл“) са набор инструменти, с помощта на които се прави същинското изследване и разбиране за възможни решения да се интерпретира човешката фигура в скулптурата. Обхватът на авторите е внушителен – от Огюст Роден до Крум Дамянов.

Заклучението е принос с предлагането на идеята, че интерпретацията на човешката фигура цели една композиция от елементи. Субективният подбор от елементи на човешкото тяло е наречено от дисертанта „Авторава трактовка“.

Това, което заслужава специално отбелязване е находчивостта, с която се откриват конструктивни решения за изпълнение на новите форми. Те не използват известни традиционни техники за направата на нови форми, което по същество е принос на дисертационния труд.

Принос в труда представляват проучванията върху ролята на участващите натуроподобни, както и на другите, които не са такива; на изоморфизма и нееднаквостта на изграждащите части от анатомично, композиционно или техническо естество.

Посочването на структуро определящи характеристики като осите и други, са новост в работата, започва с идеите и откритията на Крум Дамянов, както и с разсъжденията и заключенията на дисертанта - при творческия процес и научното изследване.

Принос на дисертацията е прилагането на дигитализация при моделирането на процесите и при изследването върху реално съществуващите творби в дисертацията.

Качество на труда е проучването върху въздействието върху публиката.

Творчеството на акад. Дамянов дисертантът проучва като се позовава на известните източници и най-вече на анализ на самите творби. При отличното познаване на това творчество, той много вярно разбира и класифицира неговите разнообразни прояви. Изследвани са идеите, принципите, подходите и конкретните предпоставки за различните творби, важни особености на творческия процес и ценности на самите произведения.

Достоверността на материала се основава на непосредственото проучване на творби на представения автор Крум Дамянов, в работа върху които е взел участие самия докторант. Също така от значение е и общуването по този повод с Крум Дамянов и включването по този начин на неговите идеи, мисли и споделени проблеми по изследваната тема. Друг достоверен източник са изследванията на признати познавачи на творчеството на твореца и разглежданата проблематика.

Научните и научноприложни приноси на дисертационния труд се състоят в следното:

- Доказват се с нови средства съществени страни в съществуващи научни проблеми и теории относно формата в скулптурата и специално относно фигуративната скулптура. Новост в този контекст е изследването и представянето на забележителното и новаторско творчество на акад. Крум Дамянов, което досега не е изследвано.
- Създаден е нов интердисциплинарен метод на изследване, нови конструкции за изпълнението на новаторските скулптури на Крум Дамянов.

Научните приноси са: Новост за науката разработения метод на изследване и разработените конструкции; Те обогатяват съществуващите знания за формата в скулптурата; Обогатяват се представите за „тайнствената“ същност на художествено – творческия процес; Значимостта на изследването има високо културен смисъл, защото изследва добре опознато творчество на исторически значим автор, което по този начин е и научно проучено и представено.

Авторефератът отразява вярно дисертацията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на Правилника на НХА за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантът **Борислав Алексиев е придобил и притежава задълбочени теоретични знания и професионални способности по научна специалност *Изкуствознание и изобразителни изкуства* като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.**

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за представения дисертационен труд и автореферат и предлагам на Научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на **Борислав Димитров Алексиев в професионално направление: 82 Изобразителни изкуства, научна специалност *Изкуствознание и изобразителни изкуства*.**

24.05.2018 г.

Становище от:

доцент Владимир Игнатов